

Ο γιος του Αχιλλέα, ο Νεοπτόλεμος, έφυγε από την Τροία με το δεύτερο κύμα των Ελλήνων (με τους Αγαμέμνονα, Οδυσσέα, Αίαντα Λοκρό, Φιλοκτήτη, Τεύκρο κ.λπ.). Έπιασε μαζί τους στην Τένεδο αλλά δεν τους ακολούθησε στη συνέχεια. Η γιαγιά του, η Νηρηίδα Θέτιδα, ως θεά, γνώριζε ότι η Αθηνά είχε θυμώσει με τα ανοσιουργήματά τους και σκόπευε να εκδικηθεί τους Αχαιούς στην θάλασσα. Τον προειδοποίησε για το τι τον περίμενε και τον παρότρυνε να οδηγήσει τους Μυρμιδόνες του στην Φθία από τη στεριά. Έτσι, ο Νεοπτόλεμος πέρασε στην Θράκη, έκαψε τα πλοία του και βάδισε με τους δικούς του δυτικά. Περνούσε από τη χώρα των Κικόνων τον καιρό που ο Οδυσσέας και οι δικοί του είχαν την πρώτη τους περιπέτεια που η Οδύσεια περιγράφει.

Οι δυο ήρωες συναντήθηκαν αλλά συνέχισαν χώρια: Ο Οδυσσέας με τα πλοία του, πεζή ο Νεοπτόλεμος. Έσερνε μαζί του τον γέρο Φοίνικα, δάσκαλο του πατέρα του, τον μάντη Έλενο, γιο του Πριάμου που είχε αυτομολήσει στους Έλληνες, και την χήρα του Έκτορα, Ανδρομάχη, που του είχε λάχει στη μοιρασιά των λάφυρων. Ο Φοίνικας πέθανε στην διάρκεια του ταξιδιού και θάφτηκε με τιμές. Η Ανδρομάχη έγινε ερωμένη του Νεοπτόλεμου και ο Έλενος σύμβουλός του. Σύμφωνα με μια μεταγενέστερη εκδοχή που διασώζει ο Ερατοσθένης, συμβούλεψε τον Νεοπτόλεμο να κατακτήσει την χώρα, στην οποία τα σπίτια είχαν θεμέλια από σίδηρο, τοίχους από ξύλο και σκεπές από μαλλί.

Προχωρώντας δυτικά, ο Νεοπτόλεμος και οι Μυρμιδόνες του έφτασαν σε μια λίμνη. Οι εκεί κάτοικοι είχαν κτισμένα τα σπίτια τους, για ασφάλεια, στα ρηχά. Μπηγμένα στη λίμνη δόρατα στερέωναν πατώματα και τοίχους. Στις σκεπές, είχαν απλώσει τον ρουχισμό τους. Ο Νεοπτόλεμος δεν χρειαζόταν ερμηνεία του χρησμού που του είχε δώσει ο Έλενος. Οι λόγχες των δοράτων ήταν τα σιδερένια θεμέλια και ο ρουχισμός οι στέγες από μαλλί. Όσο για τους ξύλινους τοίχους, ήταν τα ξύλινα δόρατα, πάνω στα οποία στηρίζονταν οι καλύβες. Βρισκόταν στον σωστό τόπο και ο τόπος αυτός δεν ήταν άλλος από τη λίμνη των Ιωαννίνων. Με έφοδο, κυρίευσε την περιοχή κι έγινε βασιλιάς της. Με νέους πολέμους, επέκτεινε το βασίλειό του, ενώ τον ίδιο καιρό η Ανδρομάχη του χάρισε γιο, τον Μολοσσό.

Όταν ο Μολοσσός μεγάλωσε, ο Νεοπτόλεμος του παρέδωσε την εξουσία κι έφυγε. Από τότε, η περιοχή ονομάστηκε χώρα των Μολοσσών, Μολοσσία.

Κατά την εκδοχή των επικών ποιητών, φεύγοντας από την Ήπειρο, ο Νεοπτόλεμος πήγε στην Φθία και συναντήθηκε με τον παππού του, τον γέρο Πηλέα που ακόμα ζούσε. Σύμφωνα

όμως με μεταγενέστερες εκδοχές, παππούς και εγγονός ποτέ δεν συναντήθηκαν. Ο Πηλέας ήταν πια γέρος όταν από την Ιωλκό κατέφθασαν ο Άκαστος ή τα παιδιά του, ο Άρχανδρος και ο Αρχιτέλης, που εισέβαλαν στην Φθία και τον εκθρόνισαν. Συνέβη τότε που έπεσε η Τροία. Ο Πηλέας υπέθεσε ότι ο εγγονός του θα γύριζε στη Σκύρο, κοντά στη μητέρα του, Δη ιδάμεια. Κίνησε για εκεί. Όμως, τον βρήκε θαλασσοταραχή που έριξε το πλοίο του στην Ίκο, την τωρινή Σκυροπούλα κατά τον Σκαρλάτο Βυζάντιο, την Αλόνησο κατά τον Γιάννη Κακριδή, την Κω κατά τον Κοσμά Πολίτη, μεταφραστή του Ζαν Ρισπέν. Εκεί πέθανε. Όταν ο Νεοπτόλεμος επέστρεψε από την Ήπειρο στη Φθία, απλά έδωξε τους σφετεριστές και πήρε πίσω το βασίλειό του παππού του.

Τον ίδιο καιρό, στη Σπάρτη παιζόταν ένα δράμα: Όσο ο Μενέλαος και η Ελένη, στον δρόμο της επιστροφής τους στη Σπάρτη, περιπλανιόνταν ανά την Αφρική και την Ανατολή, ο Ορέστης είχε παντρευτεί την κόρη τους, Ερμιόνη. Όμως, ο Μενέλαος την είχε υποσχεθεί στον Νεοπτόλεμο. Ο Μενέλαος τους χώρισε κι έστειλε την Ερμιόνη στην Φθία, να παντρευτεί τον Νεοπτόλεμο. Ο γάμος τους όμως δεν κράτησε πολύ.

Κάποια στιγμή, ο Νεοπτόλεμος αποφάσισε να πάει στους Δελφούς και να εκδικηθεί τον θεό Απόλλωνα που είχε σκοτώσει τον πατέρα του, Αχιλλέα. Εκεί, ζήτησε αποζημίωση από τον θεό, δεν την πήρε και λεηλάτησε το μαντείο, αφαίρεσε τα αναθήματα στον θεό και πυρπόλησε τον ναό του. Θα συνέχιζε το καταστροφικό του έργο, αν ένας κάτοικος των Δελφών, ο γιος του Διαιτά, Μαχαιρέας, δεν τον σκότωνε. Τον έθαψαν κάτω από την είσοδο του ναού και ήταν ο Μενέλαος που κατέφθασε, έκτισε λίγο πιο πάνω ιερό προς τιμή του και μετέφερε εκεί το πτώμα του. Η Ερμιόνη ήταν ελεύθερη να ξαναγυρίσει στον Ορέστη. Όσο για την Ανδρομάχη που ως την ώρα είχε γεννήσει του Νεοπτόλεμου, εκτός από τον Μολοσσό, και τους Πέργαμο και Πιέλο, παντρεύτηκε τον Έλενο. Του έκανε γιο τον Κεστρίνο. Έμειναν όλοι στην Ήπειρο, εκτός από τον Πέργαμο που ξενιτεύτηκε στη Μ. Ασία μαζί με τη μητέρα του, κυριεύσε την Τευθρανία και την είπε, από το όνομά του, Πέργαμο.

(τελευταία επεξεργασία, 16 Ιουνίου 2022)